

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ โทร. ๗๐๓

ที่ รย ๕๑๐๒๙.๓/ว ๑๙๙๖

วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ประชาสัมพันธ์เอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านวินัยและเสริมสร้างคุณธรรม ฉบับที่ ๙/๒๕๖๖

เรียน ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง หัวหน้าส่วนราชการ และหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

กองการเจ้าหน้าที่ ขอแจ้งประชาสัมพันธ์เอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านวินัยและเสริมสร้างคุณธรรม ประจำเดือนกันยายน ๒๕๖๖ (ฉบับที่ ๙/๒๕๖๖) โดยเป็นคดีปกครอง กรณีการนับระยะเวลาลงนามในสัญญา ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๒ - ๕๓/๒๕๖๖ และกรณีการนับวันทำละเมิดและระยะเวลาการใช้สิทธิเรียกร้องให้กรรมการตรวจการจ้างรับผิดชอบใช้เงิน กรณีตรวจรับงานไม่ตรงตามแบบแปลน ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๖๔/๒๕๖๕ สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้จาก QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งบุคลากรในสังกัดทราบต่อไป

(นางณมน พุ่มพุกชัย)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

ดาวน์โหลดเอกสาร

ข่าวสารด้านวินัยและเสริมสร้างคุณธรรม

ฉบับที่ ๙/๒๕๖๖

ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ขอเสนอกรณีตัวอย่างอุทธรณ์จากคดีปกครอง กรณีการนับระยะเวลาลงนามในสัญญาตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกรณีการนับวันทำละเมิดและระยะเวลาการใช้สิทธิเรียกร้องให้กรรมการตรวจการจ้างรับผิดชอบค่าใช้จ่าย กรณีตรวจรับงานไม่ตรงตามแบบแปลน เพื่อเป็นกรณีศึกษาและความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ตามแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

๑. ได้ผู้ชนะการเสนอราคา ต้องลงนามในสัญญาเมื่อใด

โดย นายปกครอง

ไม่ว่าจะทำอะไร ... ก็มักจะต้องมีกำหนดเวลา เพราะเวลาถือเป็นเป้าหมายหรือตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในการทำสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ เวลายังถือเป็นเงื่อนไขในการใช้สิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาล หรือกำหนดระยะเวลาสำหรับดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ของทางราชการ โดยในส่วนการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐซึ่งต้องดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น ก็มีบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาไว้ในหลายขั้นตอน อันอาจนำไปสู่ประเด็นข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเงื่อนไขเวลาที่กลายเป็นคดีพิพาทขึ้นสู่ศาลปกครองได้ ดังตัวอย่างคดีที่ในวันนี้ นายปกครองนำมาเล่าให้ฟังครับ ...

คดีนี้ ... สืบเนื่องจาก อบต. แห่งหนึ่ง ได้มีประกาศประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) เพื่อจ้างก่อสร้างแก้มลิงในเขตพื้นที่ ผู้ฟ้องคดีเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ได้เข้าร่วมเสนอราคาและเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด อบต. จึงประกาศให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ชนะการเสนอราคาเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้ไปทำสัญญา ภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งในวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔ และได้นัดหมายกับเจ้าหน้าที่ว่าจะเข้าไปทำสัญญาในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่ ๗ ของวันทำการ แต่ปรากฏว่าเมื่อถึงวันดังกล่าว อบต. ปฏิเสธไม่ทำสัญญา และให้เหตุผลว่าผู้ฟ้องคดีเข้าทำสัญญาเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลา ๗ วันทำการ แล้ว ซึ่งครบกำหนดที่จะต้องเข้าทำสัญญาในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ เนื่องจากมีการนับวันแรกต่างกัน

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์การปฏิเสธในทันที และในขณะเดียวกัน อบต. ก็ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงกรณีที่มิได้เข้าทำสัญญาภายในกำหนดเวลา และสงวนสิทธิเรียกผู้ชนะการเสนอราคารายถัดไปเข้าทำสัญญาแทน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นชี้แจงพร้อมทั้งยืนยันความประสงค์ที่จะเข้าทำสัญญา และคัดค้านการเรียกผู้ชนะการเสนอราคารายอื่นเข้าทำสัญญา แต่การอุทธรณ์และการชี้แจงของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นผล โดย อบต. ได้ประกาศเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ชนะการเสนอราคาและเรียกให้เข้ามาทำสัญญา แต่ยังไม่ทันที่จะมีการลงนามในสัญญา อบต. เห็นว่าน่าจะเกิดปัญหาตามมา จึงเปลี่ยนใจยกเลิกประกาศเปลี่ยนแปลงรายชื่อดังกล่าว และยกเลิกการประกวดราคาครั้งนี้ โดยไม่นาน อบต. ก็ได้ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างแก้มลิงดังกล่าวอีกครั้ง จนได้ผู้ชนะการเสนอราคา

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การลงนามในสัญญาที่ถูกต้องจะกระทำได้เมื่อพ้นระยะเวลาอุทธรณ์ผลการเสนอราคา คือ พ้นกำหนด ๗ วันทำการ นับแต่วันประกาศผล มีใช้ภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ทำสัญญาจาก อบต. แต่อย่างไรก็ดี ซึ่งตนได้เข้าทำสัญญาจ้างกับ อบต. ภายในกำหนดเวลาแล้ว แต่ถูกปฏิเสธ การกระทำของ อบต. ทำให้ตนเสียหายและอาจถูกสั่งให้เป็นผู้ทำงาน และยังเห็นว่าประกาศเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ชนะการเสนอราคา รวมถึงประกาศยกเลิกการประกวดราคา และการประกาศประกวดราคาครั้งใหม่ที่ได้ผู้ชนะการเสนอราคาแล้วนั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าว และให้ตนได้เข้าทำสัญญาต่อไป

คดีมีประเด็น...

คดีนี้มีประเด็นพิจารณาว่า การที่ อบต. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ไม่ทำสัญญากับผู้ฟ้องคดีโดยอ้างเหตุว่า พันกำหนดเวลา เป็นการกระทำที่ขัดด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๖ วรรคสอง กำหนดให้การลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง จะกระทำได้อีกต่อเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาอุทธรณ์และไม่มีผู้ใดอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ เมื่อหน่วยงาน ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้ทำการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปได้ (เว้นแต่การจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือโดยวิธีเฉพาะเจาะจง หรือมีวงเงินเล็กน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง) และมาตรา ๑๑๗ กำหนดให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อหน่วยงานของรัฐนั้น ภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง

ในส่วนการนับวันแรกแห่งระยะเวลาอุทธรณ์ ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๘๗/๓ วรรคสอง ซึ่งกำหนดมิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยกัน เช่นนี้ เมื่อไม่ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่ามีผู้ใดอุทธรณ์ และ อบต. ได้ประกาศผลให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ชนะการเสนอราคาในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ การนับระยะเวลาอุทธรณ์จึงต้องเริ่มนับถัดจากวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ คือ เริ่มนับวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๔ แต่เมื่อวันดังกล่าวเป็นวันหยุดราชการ จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันทำการแรก โดยจะครบกำหนด ๗ วันทำการ ในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ (วันที่ ๑๐-๑๕ เมษายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๑๗-๑๘ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นวันหยุดราชการ) วันที่ล่วงพ้นระยะเวลาอุทธรณ์จึงเป็นวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ ฉะนั้น อบต. จึงสามารถลงนามในสัญญาได้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าทำสัญญาจ้างในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ จึงเป็นไปตามระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น อบต. จึงมีหน้าที่ต้องลงนามทำสัญญากับผู้ฟ้องคดี การปฏิเสธโดยอ้างว่าพ้นระยะเวลา ที่กำหนด จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และแม้หนังสือของ อบต. จะได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดี ไปทำสัญญาภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือก็ตาม แต่เมื่อขัดแย้งกับกฎหมาย จึงไม่มีผลบังคับ ในเรื่องระยะเวลา โดยมีผลเพียงเป็นการแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีมาลงนามในสัญญาจ้างเท่านั้น ศาลปกครองสูงสุด จึงพิพากษาเพิกถอนประกาศตามที่พิพาท

อย่างไรก็ตาม คดีนี้มีปัญหาเพิ่มเติมว่า พื้นที่ที่จะก่อสร้างแก้มลิงเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ อบต. ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินอย่างถูกต้อง ศาลจึงมีอาจพิพากษาให้ อบต. เรียกให้ผู้ฟ้องคดี เข้าทำสัญญาจ้างกับ อบต. (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๒ - ๕๓/๒๕๖๖)

คดีดังกล่าว ... ศาลได้วินิจฉัยให้เกิดความชัดเจนในเรื่องวันที่สามารถลงนามในสัญญาจ้าง โดยหลังจากมีการประกาศรายชื่อผู้ชนะการเสนอราคาแล้ว จะลงนามในสัญญากันได้ต่อเมื่อล่วงพ้นระยะเวลา อุทธรณ์และไม่มีผู้ใดอุทธรณ์ (พ้น ๗ วันทำการ นับแต่วันประกาศผล) หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ คือ เมื่อได้รับแจ้ง จากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้ทำการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปได้ การที่หน่วยงานมีหนังสือให้ผู้ชนะการเสนอ ราคามาทำสัญญาภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือ อันขัดแย้งกับกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้างข้างต้นนั้น ย่อมไม่มีผลบังคับในเรื่องระยะเวลาและให้ถือเป็นเพียงการแจ้งให้มาทำสัญญา ... นั้นเองครับ

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)

๒. ให้กรรมการ...

๒. ให้กรรมการตรวจรับงาน - รับผิดชอบ ต้องใช้สิทธิภายในเมื่อใด ?

โดย ลุงถูกต้อง

การที่หน่วยงานของรัฐจะใช้สิทธิเรียกร้องหรือมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดต่อหน่วยงาน มีเงื่อนไขสำคัญเกี่ยวกับระยะเวลาและอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องที่หากพ้นกำหนดแล้ว ก็จะไม่สามารถใช้สิทธิได้ ซึ่งระยะเวลาเช่นว่านี้ ... จะพิจารณาตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ในส่วนใหญ่ขัดกับพระราชบัญญัติดังกล่าว) ซึ่งการนับวันทำละเมิดและระยะเวลาการใช้สิทธิเรียกร้องให้กรรมการตรวจการจ้างรับผิดชอบใช้เงิน กรณีตรวจรับงานผิดพลาดไม่ตรงตามแบบแปลนจะเป็นอย่างไร ? ลุงถูกต้องอาสาพาท่านผู้อ่านไปหาคำตอบกันครับ ...

เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

อบต. แห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างบริษัท เอ ก่อสร้างถนนลาดยางผิวจราจรเคฟซีล กำหนดจ่ายเงินค่าจ้าง แบ่งเป็น ๓ งวด โดยนายก อบต. ได้แต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้เป็นประธานกรรมการตรวจการจ้างงานก่อสร้างถนนดังกล่าว ต่อมา คณะกรรมการชุดนี้ได้ตรวจรับงานงวดที่ ๑ และนายก อบต. ได้อนุมัติจ่ายเงินค่าจ้างให้ตามฎีกาเบิกเงินนอกงบประมาณรายจ่าย หลังจากนั้นก็มีผู้ร้องเรียนว่าการก่อสร้างถนนไม่ได้มาตรฐานตามแบบแปลน ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน แต่คณะกรรมการตรวจการจ้างกลับตรวจรับงานงวดที่ ๒ และงวดที่ ๓ โดยไม่รอฟังผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเสียก่อนเป็นผลให้ อบต. อนุมัติจ่ายเงินค่าจ้างทั้งสองงวดให้แก่ผู้รับจ้าง

นายอำเภอทราบเรื่องได้มีหนังสือแจ้งให้ อบต. ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง นายก อบต. จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด และได้รับรายงานผลว่า ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ตรวจงานก่อสร้างถนนถูกต้องตามสัญญา มิได้ทำให้ อบต. ได้รับความเสียหาย จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ ซึ่งนายก อบต. เห็นชอบด้วย และได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาว่า คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง มิได้ตรวจรับงานให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ต้องรับผิดชอบในสัดส่วนร้อยละ ๔๐ ของความเสียหาย โดยนายก อบต. ได้ออกคำสั่งเรียกให้กรรมการตรวจการจ้างชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ผู้ฟ้องคดีเป็นหนึ่งในกรรมการตรวจการจ้างได้อุทธรณ์คำสั่ง แต่นายก อบต. ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้อง อบต. และนายก อบต. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับ) ต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งที่เรียกให้ตนชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยโต้แย้งว่าขาดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องและการตรวจรับงานถูกต้องแล้ว

ความเป็นธรรม ... จากคำพิพากษาศาลปกครอง

ข้อกฎหมายที่สำคัญ มีดังนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๓ บัญญัติว่า บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๑๐...

มาตรา ๑๐ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่หรือมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ก็ตาม สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดแต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้น มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา : คำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า กรณีที่จะถือว่าการก่อสร้างถนนพิพาทซึ่งไม่เป็นไปตามแบบแปลนหรือรายละเอียดในสัญญาจ้าง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ อบต. จะต้องถือเอาจากที่มีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่บริษัทผู้รับจ้างเป็นสำคัญ เพราะเมื่อผู้รับจ้างไม่ได้ก่อสร้างถนนให้ถูกต้องตามสัญญา คณะกรรมการตรวจการจ้างย่อมไม่อาจตรวจรับงานได้ และ อบต. จะอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างมิได้ จึงถือว่า อบต. ได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะประธานกรรมการตรวจการจ้างละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจงานจ้าง ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ต้องปฏิบัติในวันที่ได้มีการอนุมัติให้จ่ายเงินค่าจ้างดังกล่าว

เมื่อได้มีการอนุมัติจ่ายเงินค่าจ้าง ๒ ครั้ง คือ ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๕ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อ อบต. ในวันดังกล่าว ซึ่งกรณีนี้ อบต. และนายก อบต. พิจารณาเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด นายก อบต. จึงขอที่จะมีคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการให้เสร็จสิ้น ภายในกำหนดอายุความ ๑ ปี นับแต่วันที่นายก อบต. มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และต้องอยู่ในอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการกระทำละเมิดต่อ อบต. (นับแต่วันที่อนุมัติจ่ายเงินค่าจ้าง) ด้วย

ดังนั้น การที่นายก อบต. มีคำสั่งลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน แม้จะเป็นการใช้สิทธิภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่นายก อบต. มีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังก็ตาม แต่เมื่อเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องเมื่อพ้นอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการกระทำละเมิด (วันอนุมัติจ่ายค่าจ้าง) ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว คำสั่งที่พิพาทจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาให้เพิกถอน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๖๔/๒๕๖๕)

หลักกฎหมายและบรรทัดฐานของคดี

คดีนี้ ... ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยเกี่ยวกับวันที่ถือว่าการกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ อันเกิดจากการตรวจรับงานจ้างผิดพลาด หรือวันที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐในฐานะผู้ว่าจ้าง ก็คือวันที่หน่วยงานอนุมัติให้จ่ายเงินค่าจ้างแก่ผู้รับจ้าง ซึ่งการใช้สิทธิเรียกร้องหรือมีคำสั่งให้กรรมการตรวจการจ้างรับผิดชอบใช้เงิน นอกจากจะต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้ใช้สิทธิภายในกำหนดเวลา ๑ ปี นับแต่วันที่หน่วยงานมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แล้ว การใช้สิทธิดังกล่าวยังจะต้องไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันทำละเมิด (วันอนุมัติจ่ายค่าจ้าง) ตามมาตรา ๔๔๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย ฉะนั้น หากเกิน ๑๐ ปีดังกล่าว ก็ไม่มีสิทธิที่จะเรียกให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบได้อีกต่อไป ... นะครับ

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)